

ДУГОМЕТРАЖНИ ФИЛМ О ИЗГРАДЊИ ПРУГЕ ВАЉЕВО - ЛОЗНИЦА СТО ГОДИНА ИШЧЕКИВАЊА

У прилично испуњеној сали Центра за културу Ваљево 16. Децембар премијерно је приказан документарца о изградњи пруге Ваљево - Лозница, којим су хронолошки вешто екранизоване све градитељске недаће везане за овај пројекат у не тако давној прошлости Србије. Млада ауторка филма **Ивана Павловић** несумњиво је уложила огроман труд али и демонстрирала завидну креативност у продукцијском смислу што је за двадесет осмогодишњу новинарку без нарочитог редакцијског искуства у електронским медијима заиста велики подвиг.

Документарни филм „Сто година ишчекивања“ јесте не само вредно сведочанство о изградњи пруге Ваљево - Лозница већ и аутентичан синопсис о историји бивше Југославије и њеног народа. Ретроактивни преглед развоја железничке трасе на западу Србије, радови на самој прузи, догађаји који су их пратили, студије оправданости, очекивања мештана, мишљења челних људи који су одлучивали о изградњи, судбина инвестиције у оквиру руског кредита – само су неке од тема зналачки обрађене у поменутом видео запису. Прича о овој прузи почиње 1886. године када је фактички и покренута иници-

● Филм је мастер рад новинарке Иване Павловић на ФПН у Београду ● Документарни материјал снимљен на територији Републике Србије и Републике Српске

јатива за њену изградњу, да би потом била започињана четири пута али и сваки пут прекидана због ратних сукоба. Према речима наше младе колегинице којој је овај филмски деби уједно и мастер рад на ФПН у Београду, снимљене су укупно четири реконструкције догађаја у ентеријеру Музеја Ваљево, партерном простору Вишег суда у граду на Колубари те овдашњем архиву са глумачком екипом и статистима. Приликом интервјуисања двадесет и осам саговорника (историчара, новинара, економиста, бивших и садашњих политичких функционера, бројних мештана) коришћене су четири различите универзалне позадине као сценографија. Када се свему наведеном дода и ауторска музика, архивски материјал Архива Србије, Војног архива, Музеја железнице, Саобраћајног института ЦИП, Југословенске кинотеке, Центар филма, Филмских новости, Бете, РТС-а, односно новинских листова „Политика“, „Борба“ и „Напред“ јасно је зашто филм реално и није могао трајати краће од 64 минута!

О свом првенцу који са редитељског аспекта изгледа баш као да га је лично потписао неки средовечни аутор телевизијских репортажа, Ивана каже:

- Идеју сам заправо добила радећи синопсис за актуелни догађај на предмету „новинарске документарне форме у електронским медијима“. Тада се некако поклопило да тема изградње пруге Ваљево – Лозница у контексту руског кредита буде поново актуелизована. Будући да је део новца са ове деонице убрзо преусмерен на трасу Стара Пазова – Нови Сад, био је то фантастичан моменат за покретање овакве приче. Како је синопсис за филм добро оцењен, дефинитивно сам решила да то буде и мој завршни рад на факултету. Пошто сам пореклом из ових крајева, тачније из Осечине, кренули смо одмах на посао. Истраживање је трајало годину и по дана. Без мештана настањених уз замишљену трасу пруге чије су изјаве и запажања апсолутно оригинални, рекла бих, чак и невероватни, филм не би био толико добар као што

јесте, каже за наш лист Ивана Павловић и наглашава значај града Ваљево и општине Осечина који су уз бројне спонзоре и донаторе главни покровитељи филма.

Филм који је снимљен на територији Републике Србије и Републике Српске већ наредног дана (17. децембар) приказан је у Народној библиотеци Осечина, а протеклог викенда и у новоотвореном биоскопу у граду на Колубари.

**АЛЕКСАНДАР
РАНКОВИЋ**

БЕОГРАД

Нови пролазни колосек

Ради потребе редовитог одвијања теретног транзитног саобраћаја ка Банату изграђен је нови колосек у станици Београд. Нови колосек пуштен је у саобраћај током новембра, тако да је траса пруге која је ишла из станице Београд спољна поред Сајма са савске стране дефинитивно затворена.

Комплетан теретни саобраћај пребачан је на нову трасу која пролази станицу Београд, кроз ново градилиште „Београд на води“ и даље око Калемегдана, станице Београд доњи град и Дунав станице ка Панчеву. Теретни саобраћај ће се овом трасом одвијати све док се не буде изградила нова траса пруге ка Панчеву односно пруге која је планирана да се изгради преко моста на Дунаву код Винче. **Ј.В.**

Машиновођа, црномањаст, слабиан човек сјајао је испред мене. Иако насмејан, његово лице, руке љуне жуљева, исхабане цицелe, испрана сива, јакна нехајно пребачена преко савршено испеглане униформе, одавали су скромности и сву тежину, боље рећи, немањинску животију.

У вагону поред мене седео је дечак који ми је испричао да живи са деком, пасициром, у једном селу наомак Панчева, да је осћао без родитеља још као беба и да су му људи запласали на железници, с обзиром да сваког дана пућује возом у школу, једини прави пријатељи. Стигавши до „пастирчећове“ станице, од миља уопштебих овај израз јер име дечака, на жалост, нисам знала, видела сам најдивнији приказ и сигурно га никада нећу заборавити. Човек који је тог дана ујављао нашим возом, пришао је мом саговорнику, помиловао га по коси, док му је, „као уз пућу“ у руке сипавао полу масним новинским папиром умовану можда још млаку шћрудлу са маком. У

ШТРУДЛА

закрљени цej окрчалих панталона неиримейно му је убаццо нешћо новца, замолвиши га да му донесе литру јушарњег козијег млека, када се наредног дана буду видели. Приносци, шћолину, нежност, разумевање које сам тог дана видела не могу описати речима јер их је приштио најискренији и најчистији, гошћово нем однос двоје људи. Наставивши пућовање схватиш да је машиновођа тог дана осћао

гладан јер је ручак покљонио, а новац намењен за вечеру, дао за млеко које му можда није ни било пошћребно. Међушћим, он је све време звиждукао, љевушио и весело поздрављао пућнике на станицама. Осћам стћид схватијајући да је зајраво већина људи, у које и ја сћадам, оићињена соићственим пошћребма, жељама, инћересовањима, љркосима, инашћом. Честћо смо, поред здравих очију, најжалост сћейи.

Воз, сада већ изгубљен у даљини, на шинама иза себе шћогдана испицао је поучну лекцију. Ово пућовање ми је показало да су речи понекад сувишне, а да само један пошћујак или сћисак руке, испицају чшћав роман. Неко може имати много, а да зајраво нема нишћта. Они који несечбично поделе последњу корицу хлеба са неким, су бескрајно богати духом, пријателством и вером.

Те вечери железничку станицу напушћила сам зрелија, одлучнија, љуна воље да испћрајем у неговању вредности које животију дају смисао.

(Аушћор шћекстиа и фшћографије је шћринаесћиогодишња Нађа Чикара, која је у категорији „Фшћографија са шћекстиом“ у групи младих између 13 и 15 година, освојила Прву награду на конкурсy фшћографија РЖД Инћернешнл „Пућовање железницом: пућеви, лица, хоризонти“. Тексти и фшћографија настјали су на основу истинишће ириче о дечакy којег су одхраниле и однеговале београдске и панчевачке машиноводје)